

ZAKON O UPRAVNIM SPOROVIMA REPUBLIKE SRPSKE

Službeni glasnik RS br. 109/05

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

U upravnim sporovima sudovi odlučuju o zakonitosti akata kojima republički organi uprave i republičke upravne organizacije, i organi jedinice lokalne samouprave u opštini i gradu (u daljem tekstu: organi jedinice lokalne samouprave), preduzeća, ustanove i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja, rješavaju o pravima i obavezama fizičkih i pravnih lica ili drugih stranaka u pojedinačnim upravnim stvarima.

Član 2.

Pravo pokretanja upravnog spora ima fizičko i pravno lice, ako smatra da mu je upravnim aktom povrijeđeno neko pravo ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu.

Organ jedinice lokalne samouprave, poslovna jedinica preduzeća, naselje ili grupa lica i slično, iako nemaju svojstvo pravnog lica, mogu pokrenuti upravni spor, ako su nosioci prava i obaveza o kojima se rješavalo u upravnom postupku.

Upravni spor može pokrenuti i nadležni pravobranilac kad je upravnim aktom povrijeđen zakon na štetu Republike Srpske, grada ili opštine koju on po zakonu zastupa, kao i u drugim slučajevima određenim zakonom.

U slučaju iz stava 3. ovog člana svi organi jedinice lokalne samouprave i pravna lica dužni su da o takvim aktima, kad za njih saznaju, obavijeste nadležnog pravobranioca.

Član 3.

Presude sudova donesene u upravnim sporovima obavezne su.

Član 4.

Pod organom, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se republički organi uprave i republičke upravne organizacije, organi jedinice lokalne samouprave, preduzeća, ustanove i druga pravna lica kada u vršenju javnih ovlašćenja, rješavaju u upravnim stvarima (u daljem tekstu: nadležni organ).

II – NADLEŽNOST

Član 5.

Upravne sporove rješava okružni sud i to prema sjedištu prvostepenog organa, odnosno njegove organizacione jedinice, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Član 6.

U upravnim sporovima sudi sudija pojedinac. Izuzetno, u složenim predmetima za koje su razlozi pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i/ili pogrešna primjena materijalnog prava, koji su od uticaja za pravično rješavanje upravne stvari, sudi vijeće od troje sudija.

III - UPRAVNI SPOR

Član 7.

Upravni spor može se voditi samo protiv konačnog upravnog akta.

Upravni akt, u smislu ovog zakona, jeste akt kojim nadležni organ iz člana 4. ovog zakona rješava o izvjesnom pravu ili obavezi, odnosno neposrednom ličnom interesu fizičkih i pravnih lica ili drugih stranaka u kakvoj upravnoj stvari.

Član 8.

Pod uslovima iz člana 17. ovog zakona, upravni spor se može pokrenuti i kad nadležni organ o zahtjevu, odnosno o žalbi stranke nije donio odgovarajući upravni akt.

Član 9.

Upravni spor se ne može voditi:

- 1) protiv akata donesenih u stvarima u kojima je sudska zaštita osigurana van upravnog spora;
- 2) protiv akata donesenih u stvarima o kojima se po izričitoj odredbi zakona ne može voditi upravni spor;
- 3) u stvarima o kojima neposredno na osnovu ustavnih ovlašćenja odlučuje Narodna skupština Republike Srpske, predsjednik Republike ili jedan od potpredsjednika Republike.

U stvarima iz tačaka 2. i 3. stava 1. ovog člana, može se voditi upravni spor kad je organ pri donošenju upravnog akta prekoračio granice svoje nadležnosti ili upravni akt nije donio neposredno na osnovu ustavnih ovlašćenja.

Član 10.

Upravni akt može se pobijati:

- 1) ako akt sadrži takve nedostatke koji sprečavaju ocjenu njegove zakonitosti ili nedostatke koji ga čine ništavim;
- 2) ako u aktu nije nikako ili nije pravilno primijenjen zakon, propis zasnovan na zakonu ili opšti akt;
- 3) ako je akt donesen od strane nenadležnog organa;
- 4) ako u upravnom postupku koji je aktu prethodio nije postupljeno po pravilima postupka, a naročito ako činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno ili što je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak u pogledu činjeničnog stanja;
- 5) ako je nadležni organ rješavajući po slobodnoj ocjeni prekoračio granice ovlašćenja koja su mu data zakonom i odlučio suprotno datom ovlašćenju.

Član 11.

U upravnom sporu može se tražiti i povraćaj oduzetih stvari, kao i naknada štete koja je tužiocu nanescna izvršenjem upravnog akta koji se osporava, samo ako tužbom traži i poništaj upravnog akta.

Član 12.

Kad je pojedincu koji je učlanjen u nekoj društvenoj organizaciji ili udruženju građana koja prema svojim pravilima (statut) ima zadatak da štiti određena prava i interese svojih članova, upravnim aktom povrijeđeno koje takvo pravo ili interes, ta društvena organizacija odnosno udruženje građana može, po pismenom pristanku svog člana, u njegovo ime podnijeti tužbu i voditi upravni spor protiv takvog upravnog akta.

Organizacija, odnosno udruženje iz stava 1. ovog člana, može u svakom stadijumu postupka, sa pravima sporednog umješaača, stupiti u već pokrenuti spor na strani takvog pojedinca i u njegovu korist preduzimati sve radnje i upotrebljavati sva pravna sredstva.

Član 13.

Tužena strana u upravom sporu je nadležni organ čiji se upravni akt osporava.

Treće lice kome bi poništaj osporenog upravnog akta neposredno bio na štetu (zainteresovano lice), ima u sporu položaj stranke.

Član 14.

Tužba, po pravilu, ne sprječava izvršenje upravnog akta protiv koga je podnesena.

Po zahtjevu tužioca, organ nadležan za izvršenje odložiće izvršenje akta, do konačne sudske odluke ako bi izvršenje nanijelo tužiocu štetu koja bi se teško mogla nadoknaditi, a odlaganje nije protivno javnom interesu, niti bi se odlaganjem nanijela veća nenadoknativa šteta protivnoj stranci. Uz zahtjev za odlaganje mora se priložiti dokaz o podnesenoj tužbi. Po takvom zahtjevu nadležni organ mora donijeti rješenje najkasnije u roku od osam dana od prijema zahtjeva.

Organ iz stava 2. ovog člana može i iz drugih razloga odložiti izvršenje osporenog upravnog akta do donošenja sudske odluke, ako to javni interes dozvoljava.

Pod uslovima iz stavova 2. i 3. ovog člana o odlaganju izvršenja upravnog akta protiv kojeg je podnesena tužba može odlučiti i nadležni sud kod kojeg je tužba podnesena, ako to pismeno zatraži tužilac. Ovaj zahtjev tužilac može postaviti samo pod uslovom ako prethodno nije tražio odlaganje izvršenja rješenja kod organa iz stava 2. ovog člana sud može odložiti izvršenje upravnog akta u trajanju do 60 dana računajući od dana donošenja odluke o odlaganju.

O zahtjevu iz prethodnog stava sud je dužan odlučiti u roku od 15 dana.

IV - POSTUPAK

Član 15.

Upravni spor pokreće se tužbom.

Tužba se podnosi u roku od 30 dana od dana dostavljanja upravnog akta stranci koja podnosi tužbu.

Rok iz stava 2. ovog člana odnosi se i na nadležnog pravobranioca, kada je ovlašten za podnošenje tužbe, ako mu je upravni akt dostavljen, a ako mu akt nije dostavljen, tužbu može podnijeti u roku od 60 dana od dana dostave upravnog akta stranci, o čijem je pravu ili obavezi odlučeno.

Član 16.

Tužba se predaje nadležnom sudu neposredno ili mu se šalje poštom. Dan predaje tužbe pošti preporučenom pošiljkom, smatra se kao dan predaje tužbe nadležnom sudu.

Ako tužba nije predata nadležnom sudu nego drugom organu, a nadležni sud poslije isteka roka za podnošenje tužbe primi tužbu, smatraće se da je na vrijeme podnesena, ako se njeno podnošenje tom organu može pripisati neznanju ili očiglednoj omašci podnosioca tužbe.

Za lica koja se nalaze na službi u vojnim jedinicama, vojnim ustanovama ili štabovima ili na obaveznoj vojnoj službi, dan predaje tužbe vojnoj jedinici, odnosno vojnoj ustanovi ili štabu, smatra se kao dan predaje nadležnom sudu.

Za lica lišena slobode, dan predaje tužbe upravi ustanove u kojoj se ta lica nalaze, smatra se kao dan predaje nadležnom sudu.

Član 17.

Ako drugostepeni organ nije u roku od 60 dana ili u posebnom propisu određenom kraćem roku donio rješenje po žalbi stranke protiv rješenja prvostepenog organa, a ne donese ga ni u daljem roku od 15 dana po ponovljenom traženju, stranka može pokrenuti upravni spor kao da joj je žalba odbijena.

Na način propisan u stavu 1. ovog člana može postupiti stranka i kad po njenom zahtjevu nije donio rješenje prvostepeni organ u roku utvrđenim zakonom, protiv čijeg akta nema mjesta žalbi.

Ako prvostepeni organ protiv čijeg akta ima mjesta žalbi nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donio rješenje po zahtjevu, stranka ima pravo da podnese žalbu drugostepenom organu. Protiv rješenja drugostepenog organa stranka može pokrenuti upravni spor, a može ga pod uslovima iz stava 1. ovog člana pokrenuti i ako ovaj organ ne donese rješenje.

Član 18.

U tužbi se mora navesti: ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedište tužioca, tužene strane i zainteresovanih lica ako ih ima, broj i datum upravnog akta protiv koga je tužba podnesena, razloge za pobijanje upravnog akta, kao i u kom obliku se predlaže njegovo poništenje, i potpis podnosioca. Tužba i prilozi uz tužbu podnose se u potrebnom broju primjeraka za sud, tuženu stranu i zainteresovana lica.

Član 19.

U tužbi se ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi, osim ako nesumnjivo ukazuju da je činjenično stanje očigledno drugačije od onog koje je utvrđeno u upravnom postupku i pod uslovom da tužilac pruži dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti odnosno predložiti do završetka upravnog postupka.

Svaka stranka dužna je dokazati činjenice na koje se poziva. Ako stranka ne predoči dokaze na svoje navode ili se na osnovu izvedenih dokaza ne može sa sigurnošću utvrditi neka odlučna činjenica, o njenom postojanju sud će odlučiti primjenom pravila o teretu dokazivanja.

Član 20.

Tužilac može odustati od tužbe sve do donošenja sudske odluke, u kom slučaju nadležni sud rješenjem obustavlja postupak.

Član 21.

Ako je tužba nepotpuna ili nerazumljiva, sud će pozvati tužioca da u ostavljenom roku otkloni nedostatke tužbe, uz ukazivanje na posljedice koje će nastati ako ne postupi po traženju suda.

Ako tužilac u ostavljenom roku ne ukloni nedostatke tužbe, sud će rješenjem odbaciti tužbu kao neurednu.

Član 22.

Nadležni sud će u svakom stadijumu postupka rješenjem odbaciti tužbu ako utvrdi:

- 1) da je tužba neblagovremena, prijevremena ili podnesena od neovlašćenog lica;
- 2) da akt koji se tužbom osporava nije upravni akt ;
- 3) da upravnim aktom koji se tužbom osporava nije povrijeđeno pravo tužioca ili njegov neposredni lični interes zasnovan na zakonu;
- 4) da se protiv upravnog akta koji se tužbom osporava mogla izjaviti žalba, a žalba nije izjavljena;
- 5) da se radi o stvari o kojoj se po odredbama ovog zakona ne može voditi upravni spor;
- 6) da već postoji pravosnažna sudska odluka donesena u upravnom sporu o istoj stvari.

Član 23.

Ako nadležni organ za vrijeme sudske postupka donese drugi upravni akt kojim se mijenja ili stavlja van snage upravni akt protiv koga je upravni spor pokrenut, kao i ako u slučaju iz člana 17. ovog zakona naknadno donese upravni akt, taj organ je dužan, pored tužioca, blagovremeno pismeno obavijestiti i sud pred kojim je spor pokrenut, s tim da sudu dostavi i novi upravni akt. Sud će u tom slučaju pozvati tužioca da u roku od 8 dana pismeno izjavi da li je naknadno donesenim upravnim aktom zadovoljan ili ostaje pri tužbi i u kom obliku, odnosno da li tužbu proširuje i na novi upravni akt.

Ako tužilac izjavi da je naknadno donesenim upravnim aktom zadovoljan ili ako ne da izjavu u roku iz stava 1. ovog člana, nadležni sud će donijeti rješenje o obustavljanju postupka.

Ako tužilac izjavi da novim upravnim aktom nije zadovoljan, sud će protiv tog akta nastaviti postupak.

Član 24.

Ako tužbu ne odbaci po članu 21. stav 2. ili po članu 22. ovog zakona, sud će po jedan primjerak tužbe sa priložima dostaviti na odgovor organu čiji se upravni akt osporava (u daljem tekstu: tužena strana) i zainteresovanim licima, ako takvih lica ima.

Odgovor na tužbu daje se u roku koji sud odredi u svakom pojedinom slučaju, a najduže u roku od 30 dana.

U roku iz stava 2. ovog člana tužena strana je dužna da dostavi sudu sve spise koji se odnose na predmet. Ako tužena strana u tom roku ne dostavi spise predmeta ili ako izjavi da ih ne može poslati, sud može riješiti upravnu stvar i bez spisa, ako se tužbom pobija osporeni akt iz razloga pogrešne primjene materijalnog prava.

Član 25.

U upravnim sporovima sud rješava po sudiji pojedincu ili u sjednici vijeća.

Zbog složenosti sporne stvari ili ako nađe da je to potrebno radi boljeg razjašnjenja stvari, sud može riješiti da se održi usmena rasprava. Sud može održati usmenu raspravu i u slučaju kad je neka od stranaka u tužbi, odnosno blagovremenom odgovoru na tužbu predložila da se rasprava održi.

Član 26.

Raspravom rukovodi predsjednik vijeća.

O raspravi se vodi zapisnik u koji se unose samo bitne činjenice i okolnosti, kao i dispozitiv odluke. Zapisnik potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar.

O vijećanju i glasanju vodi se zapisnik koji potpisuju članovi vijeća i zapisničar. Vijećanje i glasanje vrši se bez prisustva stranaka.

Član 27.

Izostanak stranke s rasprave ne zadržava rad suda. Zbog izostanka stranaka sa rasprave ne može se uzeti da su stranke odustale od svojih zahtjeva, već će se njihovi podnesci pročitati.

Ako na raspravu ne dođe ni tužilac ni tužena strana, sud će raspraviti spor i bez prisustva stranaka.

Član 28.

Na raspravi prvi dobija riječ član sudskog vijeća koji je izvjestilac.

Izvestilac izlaže stanje predmeta i suštinu spora, ne dajući svoje mišljenje. Poslije toga daje se riječ tužiocu da obrazloži tužbu, pa tuženoj strani i zainteresovanom licu da obrazlože svoje navode.

Član 29.

Sud rješava spor, po pravilu, na podlozi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku.

Kada sud na raspravi utvrdi drugačije činjenično stanje u odnosu na činjenično stanje utvrđeno u upravnom postupku i otkloni povrede pravila upravnog postupka, poništiće osporeni upravni akt i prvostepeni upravni akt ako je i on sadržavao iste nedostatke, te sam riješiti upravnu stvar (spor pune jurisdikcije).

U slučaju iz stava 2. ovog člana sud utvrđuje činjenično stanje, po pravilu, na raspravi ili preko jednog člana sudskog vijeća, ili preko drugog zamolbenog suda. Ako sud činjenično stanje utvrđuje preko drugog zamolbenog suda, taj sud je obavezan postupiti po zahtjevu i obavijestiti stranke da mogu prisustvovati ročištu za izvođenje dokaza.

Član 30.

Zakonitost osporenog upravnog akta sud ispituje u granicama zahtjeva iz tužbe, ali pri tom nije vezan razlozima tužbe.

Na ništavost upravnog akta sud pazi po službenoj dužnosti.

Član 31.

Sud rješava spor presudom.

Presudom se tužba uvažava ili odbija kao neosnovana.

Ako se tužba uvažava, presudom se upravni akt poništava i rješava upravna stvar u slučajevima iz člana 29. stav 2. i 3. ovog zakona i drugim slučajevima predviđenim ovim zakonom. Takva presuda u svemu zamjenjuje poništeni upravni akt.

Kad je tužba podnesena na osnovu člana 17. ovog zakona, a sud nađe da je opravdana, presudom će uvažiti tužbu i naložiti nadležnom organu da donese odgovarajuću odluku u roku koji nemože biti duži od 30 dana od dana dostavljanja presude

Ako sud poništi upravni akt, a ako priroda stvari to dozvoljava i ako rezultati postupka pružaju pouzdan osnov za to, može presudom riješiti upravnu stvar. Takva presuda u svemu zamjenjuje poništeni akt.

Član 32.

Ako je održana rasprava, sud će donijeti odluku i izraditi pismeni otpravak najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključenja rasprave.

Nakon zaključenja rasprave sud će prisutne stranke obavijestiti o datumu kada su dužne preuzeti odluku. Ako jedna od stranaka nije prisustvovala raspravi, sud će je pismeno obavijestiti o datumu za preuzimanje odluke.

Stranke, odnosno njihovi zastupnici ili punomoćnici, dužni su sami preuzeti odluku u zgradi suda, a ako to ne učine u za to određeno vrijeme, dostava će se izvršiti putem pošte ili na drugi način određen zakonom.

Član 33.

Presuda, odnosno rješenje sadrži: naziv suda, broj i datum akta koji se tužbom osporava, uvod koji obuhvata ime i prezime predsjednika vijeća, članova vijeća odnosno sudije pojedinca i zapisničara, označenje stranaka i njihovih zastupnika, kratko označenje predmeta spora i dan kad je presuda, odnosno rješenje doneseno, izreku i obrazloženje. Izreka mora biti odvojena od obrazloženja. U presudi se moraju cijeniti pravno-relevantni navodi tužbe.

Izvornik presude, odnosno rješenje potpisuju predsjednik vijeća, odnosno sudija pojedinac i zapisničar.

Presuda, odnosno rješenje izdaje se strankama u ovjerenom prepisu.

V – PRAVNI LIJEKOVI

1. Žalba

Član 34.

Protiv odluke donesene u upravnom sporu ne može se izjaviti žalba, osim kad je to posebnim zakonom određeno.

2. Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke

Član 35.

Protiv pravosnažne odluke okružnog suda donesene u upravnom sporu stranka može podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke (u daljem tekstu: zahtjev), Vrhovnom sudu Republike Srpske, putem nadležnog suda.

Zahtjev iz stava 1. se podnosi zbog povrede zakona, drugog propisa ili opšteg akta ili zbog povrede propisa o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari.

Član 36.

Zahtjev za vanredno preispitivanje predaje se okružnom sudu protiv čije odluke se podnosi zahtjev, na način predviđen članom 16. ovog zakona.

Zahtjev iz stava 1. ovog člana može se podnijeti u roku od 30 dana od dana dostavljanja stranci sudske odluke protiv koje se podnosi zahtjev.

O zahtjevu za vanredno preispitivanje odlučuje nadležni sud u vijeću od troje sudija.

3. Postupak po zahtjevu za vanredno preispitivanje

Član 37.

Zahtjev iz člana 35. ovog zakona sadrži označenje sudske odluke čije se preispitivanje predlaže, kao i razloge i obim u kome se predlaže preispitivanje te odluke.

Ako je zahtjev iz stava 1. ovog člana nepotpun ili nerazumljiv, nadležni sud će postupiti shodno odredbama člana 21. ovog zakona.

Član 38.

Nedozvoljen ili neblagovremen zahtjev iz člana 36. ovog zakona ili zahtjev koji je podnijelo neovlašćeno lice, sud će odbaciti rješenjem.

Ako sud ne odbaci zahtjev iz stava 1. ovog člana, dostaviće ga protivnoj stranci, koja može, u roku od 30 dana podnijeti odgovor na zahtjev.

Sud protiv čije odluke je podnesen zahtjev, će na traženje Vrhovnog suda Republike Srpske (u daljem tekstu: Vrhovni sud), odmah zatražiti od tuženog organa dostavljanje spisa.

Tuženi organ je dužan najkasnije u roku od 30 dana dostaviti spise, a sud protiv čije odluke je podnesen zahtjev je dužan sve spise predmeta proslijediti Vrhovnom sudu u roku od tri dana po prijemu spisa.

Član 39.

Vrhovni sud rješava o zahtjevu iz člana 35. ovog zakona, u sjednici vijeća od troje sudija, a pobijanu odluku ispituje samo u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 35. stav 2. ovog zakona.

Član 40.

Sud presudom odbija ili uvažava zahtjev iz člana 35. ovog zakona.

Presudom kojom zahtjev iz stava 1. ovog člana usvaja, sud može ukinuti ili preinačiti sudsku odluku protiv koje je podnesen zahtjev.

Ako Vrhovni sud ukine sudsku odluku, predmet vraća okružnom sudu čija je odluka ukinuta.

4. Prijedlog za ponavljanje postupka

Član 41.

Postupak okončan presudom ili rješenjem nadležnog suda ponoviće se na zahtjev stranke:

- 1) ako stranka sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na osnovu kojih bi spor bio povoljnije riješen za nju da su te činjenice, odnosno dokazi bili izneseni ili upotrijebljeni na raspravi u ranijem sudskom postupku;
- 2) ako je odluka suda donijeta radnjom koja predstavlja krivično djelo sudije ili radnika u sudu, ili je odluka donijeta prevarnom radnjom zastupnika ili punomoćnika stranake, njegovog protivnika ili protivnikovog zastupnika ili punomoćnika ;
- 3) ako je odluka zasnovana na presudi donesenoj u krivičnoj ili građanskoj stvari, a ta presuda je kasnije ukinuta drugom pravosnažnom sudskom odlukom;
- 4) ako je isprava na kojoj se zasniva sudska odluka lažna ili lažno preinačena ili ako je svjedok, vještak ili stranka, prilikom saslušanja pred sudom dao lažan iskaz, a odluka suda se zasniva na tom iskazu;
- 5) ako stranka nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi raniju sudsku odluku donesenu u istom upravnom sporu;
- 6) ako stranci odnosno zainteresovanom licu nije bila data mogućnost da učestvuje u upravnom sporu.

Zbog okolnosti iz tačaka 1. i 5. stav 1. ovog člana ponavljanje će se dozvoliti samo ako stranka bez svoje krivice nije bila u stanju da te okolnosti iznese u ranijem postupku.

Član 42.

Prijedlog za ponavljanje postupka podnosi se u roku od 30 dana od dana kad je stranka saznala za razlog ponavljanja. Ako je stranka saznala za razlog ponavljanja prije nego što je postupak kod suda okončan, ali taj razlog nije mogla upotrijebiti u toku postupka, ponavljanje se može tražiti u roku od 30 dana od dana dostavljanja sudske odluke.

Po proteku 5 godina od pravosnažnosti sudske odluke ponavljanje se ne može tražiti. Izuzetno, i poslije roka od 5 godina ponavljanje postupka se može tražiti zbog zakonskih osnova navedenih u članu 41. stav 1. tačaka 2, 3. i 4. ovog zakona.

Član 43.

Ponavljanje postupka pokreće se prijedlogom.

O prijedlogu za ponavljanje postupka rješava sud koji je donio odluku na koju se odnosi razlog za ponavljanje postupka.

Član 44.

Prijedlog za ponavljanje postupka podnosi se sudu koji je nadležan za rješavanje.

U prijedlogu se mora naročito navesti:

- 1) presuda ili rješenje doneseno u postupku čije se ponavljanje traži;
- 2) zakonski osnov ponavljanja i dokazi, odnosno okolnosti koje čine vjerovatnim postojanje tog osnova;
- 3) okolnosti iz kojih proizilazi da je prijedlog podnesen u zakonskom roku i čime se to dokazuje;
- 4) u kom pravcu i u kom obimu se predlaže izmjena presude, odnosno rješenja donesenog u postupku čije se ponavljanje traži.

Član 45.

O prijedlogu za ponavljanje postupka odlučuje sudija pojedinac, bez održavanja rasprave.

Sud će odbaciti prijedlog rješenjem ako utvrdi da je prijedlog podnijelo neovlašćeno lice ili da prijedlog nije blagovremen ili da stranka nije učinila vjerovatnim postojanje zakonskog osnova za ponavljanje.

Ako sud ne odbaci prijedlog po stavu 2. ovog člana dostaviće je protivnoj stranci i zainteresovanim licima i pozvati ih da u roku od 15 dana odgovore na prijedlog.

Član 46.

Po isteku roka za odgovor pa prijedlogu, sud presudom rješava o prijedlogu za ponavljanje postupka.

Ako se ponavljanje postupka dozvoli, staviće se van snage ranije sudska odluka u cjelini ili djelimično.

Ranije procesne radnje na koje ne utiču razlozi ponavljanja postupka neće se ponavljati.

Presudom kojom se ponavljanje postupka dozvoljava rješiće se i o glavnoj stvari.

Član 47.

U postupku za ponavljanje postupka shodno će se primjenjivati odgovarajuće odredbe zakona kojim je uređen parnični postupak.

5. Ostale odredbe postupka

Član 48.

Sud će primjeniti odredbe Zakona o parničnom postupku za pitanja koja nisu regulisana ovim zakonom.

Član 49.

U upravnim sporovima svaka stranka snosi svoje troškove spora.

VI – OBAVEZNOST PRESUDE

Član 50.

Kad sud poništi osporeni upravni akt ili osporeni i prvostepeni akt, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništen akt donesen. Ako prema prirodi stvari koja je bila predmet spora treba umjesto poništenog upravnog akta donijeti novi upravni akt, nadležni organ je dužan da ga donese bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude. Nadležni organ je pri tome vezan pravnim shvatanjem suda i primjedbama suda u pogledu postupka.

Član 51.

Ako nadležni organ poslije poništenja osporenog upravnog akta donese upravni akt protivno pravnom shatanju suda, ili protivno primjedbama suda u pogledu postupka, pa tužilac podnese novu tužbu, sud je dužan u ovim slučajevima poništiti osporeni upravni akt i sam riješiti stvar presudom. Takva presuda u svemu zamjenjuje upravni akt nadležnog organa.

Član 52.

Ako nadležni organ poslije poništenja upravnog akta ne donese novi upravni akt u propisanom roku, ili akt o izvršenju presude donesene na osnovu člana 31. stav 4. ovog zakona, stranka može posebnim podneskom tražiti donošenje takvog akta. Ako nadležni organ ne donese akt ni za 15 dana od ovog traženja, stranka može tražiti donošenje takvog akta od suda koji je donio presudu.

Po takvom zahtjevu sud će zatražiti od nadležnog organa obavještenje o razlozima zbog kojih upravni akt nije donio. Nadležni organ je dužan dati ovo obavještenje odmah, a najkasnije u roku od 7 dana. Ako on to ne učini, ili ako dato obavještenje, po ocjeni suda ne opravdava neizvršenje sudske odluke, sud će donijeti rješenje koje u svemu zamjenjuje akt nadležnog organa. Sud će ovo rješenje dostaviti organu nadležnom za izvršenje i o tome istovremeno obavijestiti organ koji vrši nadzor. Organ nadležan za izvršenje dužan je bez odlaganja da izvrši ovakvo rješenje.

VII – POSTUPAK ZAŠTITE SLOBODA I PRAVA POJEDINACA ZAJAMČENIH USTAVOM

Član 53.

Fizičko lice čija su prava ili osnovne slobode zajamčene Ustavom Republike Srpske povrijeđena konačnim pojedinačnim aktom organa, ima pravo da zahtijeva zaštitu tih prava i sloboda kod suda, u skladu sa ovim zakonom, ako nije osigurana druga pravna zaštita.

Član 54.

O zahtjevu iz člana 53. ovog zakona, u postupku zaštite sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom, rješava okružni sud.

Podnošenje zahtjeva za zaštitu sloboda i prava zajamčenih Ustavom, kao i rješavanje tog zahtjeva od strane suda iz stava 1. ovog člana, vrši se shodnom primjenom odredaba ovog zakona koje se odnose na upravni spor.

O zahtjevu iz stava 1. ovog člana sud odlučuje rješenjem.

Član 55.

Zaštita sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom osigurava se i u slučaju ako su te slobode ili prava povrijeđeni radnjom službenog lica u republičkom organu uprave i republičkoj upravnoj organizaciji, organima jedinice lokalne samouprave, odnosno odgovornog lica u preduzeću, ustanovi ili drugom pravnom licu, koja vrše javna ovlašćenja, a kojom se protivno Ustavu, neposredno sprječava ili ograničava određenom pojedincu vršenje takve slobode ili prava.

Član 56.

Fizičko lice čije je pravo i sloboda povrijeđeno radnjom iz člana 54. ovog zakona, podnosi zahtjev nadležnom okružnom sudu.

U zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje navodi se radnja, mjesto i vrijeme kada je učinjena, organ, odnosno pravno lice kod koje je ta radnja učinjena, podaci o službenom licu odnosno odgovornom licu koja je to učinila, dokazi o tome, kao i zahtjev da se otkloni zapreka ili ograničenje za vršenje slobode ili prava koje se osporava nezakonitom radnjom.

Član 57.

Zahtjev zbog nezakonite radnje može se podnijeti sve dok radnja traje.

Ako lice prema kojem je preduzeta nezakonita radnja nije u mogućnosti da samo podnese zahtjev za zaštitu zbog nezakonite radnje, zahtjev može podnijeti i bračni drug, roditelj, usvojlac i usvojenik ili srodnik u pravoj liniji.

Član 58.

Po zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje, odlučuje okružni sud, u vijeću sastavljenom od troje sudija.

Član 59.

Sud postupa po zahtjevu hitno i na način kojim se, poštujući osnovna načela postupka obezbjeđuje efikasna zaštita prava i interesa građana.

Član 60.

Sud će bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana, zahtjev dostaviti na odgovor organu, odnosno pravnom licu, zavisno od toga ko je izvršio radnju iz člana 52. ovog zakona.

Sud može, prema okolnostima slučaja, po zahtjevu donijeti odluku odmah i bez prethodnog dostavljanja zahtjeva na odgovor, ako podaci u zahtjevu pružaju za to pouzdan osnov.

Član 61.

Kad sud nađe da je zahtjev osnovan, donijeće rješenje kojim će zabraniti dalje vršenje nezakonite radnje. U protivnom, odbiće zahtjev rješenjem.

Sud će u rješenju iz stava 1. ovog člana odrediti mjere koje treba preduzeti, da bi se uspostavilo zakonito stanje, ostavljajući rok za izvršenje, kao i odrediti zakonske sankcije za slučaj neizvršenja rješenja.

Rješenje suda izvršava organ odnosno pravno lice iz člana 59. stav 1. ovog zakona čije je službeno lice odnosno odgovorno lice učinilo nezakonitu radnju, u roku utvrđenom odlukom suda.

Član 62.

Protiv rješenja iz stava 1. člana 60. ovog zakona ne može se izjaviti žalba, ali se može podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke Vrhovnom sudu u roku od 8 dana od dana dostavljanja rješenja stranci.

Član 63.

Radi osiguranja izvršenja rješenja, sud koji je donio rješenje će odmah prema okolnostima konkretnog slučaja, preduzeti što je potrebno radi osiguranja izvršenja rješenja, a može o rješenju obavijestiti i Vladu Republike Srpske, a u gradu i opštini gradonačelnika, odnosno načelnika, zavisno čiji je organ u pitanju, koji su dužni preduzeti mjere potrebne za uspostavljanje zakonitog stanja na način utvrđen u rješenju suda.

Član 64.

Ako rješenje ne bude izvršeno u ostavljenom roku, nadležni sud će na zahtjev stranke izvršiti rješenje neposredno ili preko drugog suda ili organa.

Izvršenje se, prema okolnostima slučaja, sprovodi na trošak organa, privrednog društva ili drugog pravnog lica, odnosno na trošak službenog ili odgovornog lica koje je izvršilo nezakonitu radnju.

Radi izvršenja rješenja, nadležni sud može podnijeti zahtjev nadležnom organu odnosno pravnom licu za udaljenje od dužnosti službenog ili odgovornog lica.

VIII – KAZNE NE ODREDBE

Član 65.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 5.000 KM kazniće se za prekršaj preduzeće, ustanova ili drugo pravno lice koje vrši javna ovlašćenja:

1. ako po zahtjevu stranke ne donese rješenje u predviđenom roku (član 14. stav 2.),
2. ako ne dostavi sudu sve spise koji se odnose na predmet (član 24. stav 3.),
3. ako ne donese odluku po presudi (član 31. stav 4.),
4. ako sud ne dostavi sve spise predmeta na njegov zahtjev (član 37. stav 3.),
5. ako ne donese novi upravni akt u roku ili ga donese protivno pravnom shvatanju suda odnosno primjedbama suda (član 50.),
6. ako ne donese poslije poništenja upravnog akta novi upravni akt u propisanom roku ili ga donese protivno primjedbama suda u pogledu činjeničnog stanja (član 51. stav 1.),

7. ako ne izvrši rješenje iz člana 60. stav 1. i 2. ovog zakona,
8. za neizvršenja rješenja (član 63).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 200 do 800 KM i odgovorno lice u preduzeću, ustanovi ili drugom pravnom licu koje vrši javna ovlašćenja.

Novčanom kaznom iz stava 2. ovog člana kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u organu uprave, republičkoj upravnoj organizaciji, odnosno organima jedinice lokalne samouprave.

O prekršaju sud obavještava republičku upravnu inspekciju radi pokretanja prekršajnog postupka. Republička upravna inspekcija je dužna da u roku od 60 dana, od datog obavještenja, obavijestiti sud o preuzetim mjerama.

Član 66.

Odgovornim licem u republičkom organu uprave, republičkoj upravnoj organizaciji, odnosno organu jedinice lokalne samouprave, smatra se rukovodilac republičkog organa uprave ili republičke upravne organizacije, odnosno rukovodilac organa jedinice lokalne samouprave i službenik u tim organima koji je zadužen da neposredno izvrši određeni posao.

IX – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 67.

Postupak po tužbama pred Vrhovnim sudom podnesenim do stupanja na snagu ovog zakona, a koji nije završen, nastaviće se pred tim sudom po odredbama Zakona o sudovima i sudskoj službi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 13/00, 15/00, 16/00, 70/01, 77/02 i 85/03).

Ako nakon stupanja na snagu ovog zakona, Vrhovni sud tužbu uvaži i poništi osporeni upravni akt, dalji postupak sprovede se po ovom zakonu pred nadležnim okružnim sudom.

Član 68.

Postupak po vanrednim pravnim sredstvima podnesenim do dana stupanja na snagu ovog zakona koji nije završen, nastaviće se pred Vrhovnim sudom po odredbama Zakona o sudovima i sudskoj službi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 13/00, 15/00, 16/00, 70/01, 77/02 i 85/03).

Ako nakon stupanja na snagu ovog zakona bude ukinuta odluka suda, dalji postupak sprovede se po ovom zakonu pred nadležnim okružnim sudom.

Član 69.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o upravnim sporovima («Službeni glasnik Republike Srpske», broj 12/94).

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom glasniku Republike Srpske».

Broj: 01- 722 /05

Datum, 16. novembar 2005. godine